θὰ σὲ θυμοῦμαι καὶ θὰ κλαίω πικρά...

Σ' ἀγαπῶ !... Μὰ πειὸ πολὺ σὲ λυποῦμαι, φτωχέ μου φίλε !... Σὲ λυποῦμαι, γιατὶ καταλαβαίνω καλὸ πὼς τὸ κάθος μου γιὰ τὸν ἄλλον εἶνε πειὸ μεγάλο ἀπ' τὴ φτωχὴ μου ἀγάπη ποὺ νοιώθω γιὰ σένα. Δὲν μπορῶ νὰ τὸν ἀπαρνηθῶ. Δὲν μπορῶ νὰ τὸν ξεχάσω. Ἂν δὲν τὸν ἔβλεπα καὶ μιὰ ἡμέρα ἔστω, θὰ ἔλυωνα ἀπὸ τὴ λύπη μου. Ὅταν εἶμαι κοντά του εἶμαι εὐτυχισμένη, τόσο εὐτυχισμένη !... Ἡ ἀγάπη του μὲ μεθᾶ. Ὅταν μὲ κυττάζει σβύνω ἀτὸ τὴν ἡδυπάθεια. Θᾶδινα τὸ κάθε τὶ σ' αὐτὸ τὸν κόσμο γιὰ νὰ μὴ σὲ λυπήσω. Γι' αὐτὸν ὅμως θᾶδινα τὴ ζωή μου, κι' ἂν εἶχα πολλὲς ζωὲς μαζὺ θὰ τὶς ἔδινα ὅλες γιὰ μιά του ματιά !...

Συγχώρησέ με, Ἐρνέστε. Εἶνε τρέλλα τὸ καταλαβαίνω. Εἶνε πάθος τυφλὸ κι' ὀλέθριο. Εἶνε ἡ καταστροφή, ὁ γκρεμός, ἡ θυσία. Τὶ θὲς νὰ κάμω; Σὲ λυποῦμαι, μὰ τὸν λατρεύω. Δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὴν τόση σου καλωσύνη. Μὴ μὲ καταραστῆς, Ἐρνέστε. Εἶμαι μιὰ δυστυχισμένη γυναῖκα ποὺ πιάστηκε γερὰ στὰ βρόχια τῆς ἀγάπης...

Καλὸ θᾶταν νὰ μὴ τὸν γνωρίσω. Μὸ τώρα πειὰ εἶνε ἀργά. Εἶμαι δική του, δική του ὡς τὸ θάνατο!....

Ἀκόμα θέλω νὰ πιστέψῃς φτωχέ μου φίλε, πὼς οἱ σχέσεις μας εἶνε ἐντελῶς ἁγνές, ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ φύγω ἀπὸ κοντά σου θὰ εἶμαι δική σου, θὰ μπορῆς νὰ μὴ ντρέπεσαι γιὰ μένα.

Ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ φύγω... φίλε μου, καλέ μου Ἐρνέστε, συγχώρησέ με γιὰ τὴν ἀπόφασί μου αὐτή.

Ἂν ἤξερες πόσο ἐπάλαισα, πόσο ἔκλαψα, πόσο σπαράχτηκα. Μὰ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ ἀλλοιῶς. Ἡ λύσις αὐτὴ εἶνε μοιραία, εἶνε ἐπιβεβλημένη καὶ γιὰ σένα καὶ γιὰ μένα καὶ γι' αὐτόν...

Σφίξε τὴν καρδιά σου ἀγαπημένε μου... Λυπήσου με ὅσο καὶ ὅτως σὲ λυπᾶμαι. Ἔκαμα ὅτι μποροῦσα γιὰ νὰ τὸ ἀποφύγω, ἀγωνίσθηκα σκληρά. Μὰ εἶνε ἀδύνατον νὰ κάμω διαφορετικά. Τὸν ἀγαπῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά, μ' ὅλη μου τὴν ψυχή, μ' ὅλο μου τὸ πνεῦμα...

Ἂν τὸν ἔχανα θὰ ἐπέθαινα ἀμέσως. Δὲν μπορῶ νὰ ζήσω χωρὶς αὐτόν. Ἐξ μῆνες τώρα ἀγωνίζομαι καὶ ὑποφέρω. Ἐξ μῆνες ἀνθίσταμαι. Ἀγρύτνησα, ἔκλαψα, βασανισθηκα ! Ὡς ποὺ ἐβεβαιωθηκα πειὰ πὼς αὐτὴ εἶνε ἡ μοῖρα μου, πὼς ἦταν τέτοιο τὸ πεπρωμένο μου...

Ὅταν θὰ διαβάσῃς τὶς γραμμὲς αὐτὲς θὰ πιστέψῃς καὶ θὰ καταλάβῃς πὼς τὰ λόγια μου βγαίνουν μέσα ἀπ' τὴν καρδιά μου.

Δὲν εἶμαι μιὰ γυναῖκα ποὺ ἀπατᾶ τὸν ἄνδρα της γιὰ ἕνα ἀνόητο καπρίτσιο.

Εἶμαι μιὰ δυστυχισμένη, μιὰ ποὺ ἀγάπησε πολύ, αὐτὸ εἶνε ὅλο, αὐτὴ εἶνε ἡ σκληρὴ ἀλήθεια. .

Σκέφθηκα πόσο θὰ σὲ κάμω νὰ ὑποφέρῃς, σκέφθηκα τὴν καταιγυγὴ τῆς ἄδικης κοινωνίας, τὰ σκέφθηκα ὅλα-ὅλα, ζήτησα νὰ ἀποφύγω τὸ πεπρωμένο μου, μὰ σάθηκε ἀδύνατο.

Μοῦρθε στὸ νοῦ ν' αὐτοκτονήσω κ' ἔτσι νὰ τελειώσουν ὅλα, μὰ δὲν ἔχω, ἀλλοίμονο τὴν δύναμι..

Ἂν ἤξερες μὲ πόση εἰλικρίνεια σοῦ μιλῶ, ἀγάπη μου... Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀκόμα δὲν μπορῶ νὰ συγκρατήσω τὰ δάκρυά μου. Ἡ φρικτὴ ὥρα τοῦ χωρισμοῦ πλησιάζει κ' ἐσὺ δὲν ξέρεις τίποτα, δὲν ὑποψιάζεσαι τίποτα...»

Νοιώθω τόσο κουρασμένο τὸν ἑαυτό μου !...

Τὰ μάτια μου βουρκώνουν...

Δὲν μπορῶ νὰ προχωρήσω πειά... Θὰ κλειδώσω τὶς σημειώσεις μου αὐτὲς στὸ συρτάρι καὶ θὰ προσπαθήσω νὰ διαβάσω κάτι...

Τίποτα πειὰ δὲν μὲ παρηγορεῖ.

Ἔχασα τὸν ὕπνο μου, τὴν ἡσυχία μου, τὴν γαλήνη τοῦ πνεύματός μου !...

Ἀχ ! Ζάκ, ἀγαπημένε μου, ἂν ἤξερες πόσο ὑποφέρω !...

Ζάκ σ' ἀγαπῶ !...

Ἐρνέστε, συγχώρησέ με...

. . . . . .

('Από τὸ ἡμερολόγιο τοῦ 'Ερνέστου Σαβὰζ) *2 μετὰ τὰ μεσάνυχτα.*

Ὁ Θεος νὰ μὲ λυπηθῆ !...

Φυβοῦμαι πὼς θὰ τρελλιθῶ !...

Εἶχα τελειώσῃ τὶς σημειώσεις μου στὸ ἡμερολόγιό μου καὶ κατέβαινα στὸν κῆπο ἔχοντας ἀνάγκη ἀτὸ τὸν ἀέρα τῆς νύχτας, ὅταν μοῦ συνέβη κάτι ποὺ μ' ἀναστάτωσε κυριολεκτικῶς.

Εἶχα διπλωθῆ καλὰ μὲ τὸ ἐπανωφόρι μου γιὰ νὰ προφυλαχτῶ ἀπ' τὸ κρύο καὶ περνοῦσα ἀπ' τὸ διάδρομο στὶς ἄκρες τῶν ποδιῶν, γιὰ νὰ μὴ ξυπνήσω τὴν ἀγαπημένη μου Λιάνα.

Ὅλο τὸ σπίτι ἦταν βυθισμένο στὸν ὕπνο.

Ἔξαφνα ἀντίκρυσα φῶς σὲ μιὰ χαραμάδα τῆς πόρτας τῆς κρεββατοκάμαρας τῆς Λιάνας. ('Ακολουθεῖ)

Πολλὲς φορὲς εἶδα νὰ κάθεται λυπημένη, ἀφηρημένη, βυθισμένη σὲ σκέψεις..

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΜΟΛΙΕΡΟΥ

Πῶς ὁ Μολιέρος ἀντικατεστάθη.. ἀπὸ ἕναν γάϊδαρο ! Μιὰ ἔξυπνη ἐκδίκησις τοῦ Μολιέρου. 'Ο καθηγητὴς τῶν λατινικῶν ποὺ ἀντὶ νὰ πείσῃ τὸν Μολιέρο νἀλλάξῃ ἐπάγγελμα... ἔγινε κι' ὁ ἴδιος ἠθοποιός !... κλπ. κλπ.

Στὸ θέατρο τοῦ Μολιέρου παιζόταν κάποτε τὸ δρᾶμα «Δὸν Κιχῶτος». 'Ο διάσημος κωμικὸς ὑπεδύετο τὸν ρόλο τοῦ Σάντσου, στὸν ὁποῖον ἦταν ἄφθαστος. Τὸ κακὸ ὅμως εἶνε ὅτι σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες τοῦ συγγραφέως τοῦ ἔργου ὁ Σάντσος ἔπρεπε νὰ ἐμφανισθῆ στὴ σκηνὴ καβάλλα πάνω σ' ἕνα γαϊδουράκι. 'Ο Μολιέρος λοιπόν, γιὰ νὰ εἶνε ἕτοιμος καβαλλίκευσε τὸ γαϊδουράκι του καὶ περίμενε στὰ παρασκήνια του Θεάτρου. Τὸ γαϊδούρι ὅμως τόσο πολὺ ἐνθουσιάσθηκε φαίνεται ἀπὸ τὰ ρῶτα τῆς σκηνῆς, ὥστε... ἄρχισε νὰ δείχνῃ σημεῖα ἀνυπομονησίας. Ἐννοοῦσε νὰ βγῆ καλὰ καὶ σώνει, στὴ σκηνή, πολὺ πρὶν ἀπ' τὴν ὥρα του, κι' ὁ φτωχὸς Μολιέρος τὸ συγκρατοῦσε μὲ κόπο.

Τέλος, ἔφθασε ἡ στιγμὴ ποὺ ὁ «Σάντσος» θὰ ἔκαμε τὴν ἐμφάνισή του.

— Σάντσο Πάντσα, ἔλα ἐδῶ ! φώναξε ὁ ἠθοποιὸς ποὺ ὑπεδύετο τὸν Δὸν Κιχῶτο.

Συγκίνησις στὸ ἀκροατήριον. Οἱ θεαταὶ ἑτοιμασθῆκαν νὰ χειροκροτήσουν τὴν ἐμφάνιση τοῦ διασήμου κωμικοῦ. Ἔξαφνα ὅμως—ὦ τῆς καταπλήξεως—ἀντὶ τοῦ Σάντσου (Μολιέρου) εἰσώρμησε στὴ σκηνή ἕνα... γαϊδοῦρι, ποὺ ἄρχισε νὰ ὀγκανίζῃ θριαμβευτικά !

Τὸ κοινὸν ἔμεινεν ἐμβρόντητο. Τί εἶχε λοιπὸν συμβεῖ ; Ἁπλούστατα ; Μόλις ὁ Μολιέρος εἶδε πὼς εἶχεν ἔρθει ἡ στιγμὴ ποὺ ἔπρεπε νὰ βγῆ στὴ σκηνὴ ἄφισε ἐλεύθερο τὸ γαϊδοῦρι του, τὸ ὁποῖον συγκρατοῦσε ὡς ἐκείνη τὴ στιγμὴ μὲ μεγάλη δυσκολία. Μὲ τόσην δὲ ὁρμὴ τινάχθηκε αὐτὸ γιὰ νὰ μπῆ στὴ σκηνή, ὥστε ὁ φτωχὸς κωμικὸς ἔχασε τὴν ἰσορροπία του καὶ γιὰ νὰ μὴν πέσῃ κρατήθηκε ἀπ' τὶς κουΐντες ὅπου κ' ἔμεινε κρεμασμένος ! Κι' ἔτσι αὐτὸ τὸ βράδυ τὸν ἀνεπλήρωσε στὸ ρόλο τοῦ Σάντσου ὁ γάϊδαρός του !

Ἐννοεῖται πὼς ὅταν τὸ ἀκροατήριον συνῆλθεν ἀπ' τὴν πρώτη του ἔκπληξη, ἔσκασε στὰ γέλοια. Καί, καθὼς ἀναφέρουν οἱ χρονογράφοι τῆς ἐποχῆς, ἔσπευσε νὰ χειροκροτήσῃ μ' ὅλην του τὴν καρδιὰ τόν... ὑπερβολικὰ εὐσυνείδητο αὐτόν... ἠθοποιὸ μὲ τὰ τέσσερα πόδια, ὁ ὁποῖος γιὰ νὰ τοὺς εὐχαριστήσῃ, ἄρχισε νὰ ὀγκανίζῃ θορυβωδέστατα, κουνῶντας χαρούμενα τὴν οὐρά του !

***

'Ο «Τ α ρ τ ο ῦ φ φ ο ς», τὸ ἀριστούργημα αὐτὸ τοῦ Μολιέρου ὅπου σατυρίζεται καυστικώτατα ἡ ἀνθρώπινη ὑποκρισία πρωτοπαίχθηκε στὸ Παρίσι τὴν 5 Αὐγούστου 1667. Τὸ ἔργο εἶχε τεραστία ἐπιτυχία καὶ ὁ συγγραφεύς του ἀπεθεώθη. Τὴν ἑπομένη ἐπρόκειτο νὰ ἐπαναληφθῆ. Λίγη ὥρα ὅμως πρὶν νὰ ἀνοίξῃ ἡ αὐλαία, τὸ κοινὸν τοῦ θεάτρου εἶχε γεμίσει ἀσφυκτικὰ τὴν αἴθουσα καὶ χειροκροτοῦσε μ' ἀνυπομονησία γιὰ νὰρχίσῃ ἡ παράσταση, ἔφθασε στὸ θέατρο μιὰ «διαταγὴ» τοῦ κ. ντὲ Λαμουαγὶν Προέδρου τοῦ Δικασηρίου τῶν Παρισίων διὰ τῆς ὁποίας... ἀπηγορεύετο νὰ παιχθῆ τὸ ἔργον, ὡς «θίγον ὡρισμένα ὑψηλὰ πρόσωπα».

'Ο Μολιέρος δὲν ἤξερε τὶ νὰ κάνῃ. Τὸ κοινόν, μὴ γνωρίζοντας τὶ συνέβαινε, ἀπειλοῦσε νὰ τὰ σπάσῃ ὅλα μὲς στὴν αἴθουσα. Καὶ τότε ὁ δαιμόνιος σατυρικὸς συγγραφεύς, γιὰ νὰ ἐξευμενίσῃ ἀφ' ἑνὸς τοὺς θεατὰς καὶ ἀφ' ἑτέρου, γιὰ νὰ ἐκδικηθῆ τὸν αὐλοκόλακα κ. ντὲ Λαμουαγιὸν ἔκαμε τὸ ἑξῆς: Βγῆκε μόνος του στὸ προσκήνιο, κι' ἀφοῦ ἐπέβλε σιωτὴ στοὺς ἀνυπομονοῦντας θεατὰς ἔκαμε τὴν ἑξῆς ἀμίμητη δήλωση :

— Κύριοι ! Σήμερα ἐπρόκειτο νὰ παίξωμε τὸν «Ταρτοῦφφο»... Τὴν τελευταία ὅμως στιγμή, δυστυχῶς, ὁ πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου κ. ντὲ Λαμουαγιὸν μᾶς ἀπηγόρευσε νά... τ ὸ ν π α ρ ο υ σ ι ά σ ο υ μ ε ἀπὸ σκηνῆς !

Τὸ ἀκροατήριο, ποὺ ἔνοιωσε τὴ διφορουμένη σημασία τῶν λόγων τοῦ Μολιέρου, ἔσκασε στὰ γέλοια καὶ ἠρκέσθη στὸ νὰ ξεσπάσῃ σὲ ἀπροδοκιμασίες κατὰ τοῦ κ. ντὲ Λαμουαγιόν.

※

Ἐκεῖ ποὺ λένε «σ' ἀγαπῶ !» εἶν' ἡ μεριὰ ἁγία,
ἐρημοκκλῆσι τῆς καρδιᾶς ποὺ ἀκούσθη λειτουργία.

Α. Παράσχος

Εὐδαίμων ὅστις κοιμηθεῖ, κοιμᾶται αἰωνίως,
καὶ ζεῖ μὲ μόνον ὄνειρα...

Α. Βλάχος